

N:o 15.

Ank. till Riksd. kansli den 4 maj 1888, kl. 11 f. m.

Betänkande, angående stämpelafgiften.

Till bevillningsutskottet har från Andra Kammaren hänvisats en af herr *A. P. Lind* väckt motion, n:o 104, hvori föreslås, att Riksdagen för sin del måtte besluta ett sådant tillägg till 52 § i kongl. förordningen angående stämpelpappersafgifter den 9 november 1884, att i de fall, der böter och skadestånd på enskildes angifvelser ådömas, desamma skola odelade tillkomma angifvarne.

§ 52 i berörda förordning har för närvarande denna lydelse:

»Af böter och skadestånd, som enligt denna författning ådömas, tillfalle hälften åklagaren och hälften kronan.

Då åtal är grundadt på anmärkning af särskild, enligt § 33 af hofrätt förordnad tjänsteman, tage denne hälften af åklagarens andel.»

Med erinran att i de kongl. förordningar angående stämpelafgiften, hvilka utfärdats under de senare åren, blifvit uteslutet stadgandet om den angifvare förut tillkommande andel af böter och skadestånd, som, till följd af enskildes anmälan, blifvit ådömda, anför motionären till stöd för sitt omförmälda yrkande, att »det i flera fall endast är allmänheten, som är i tillfälle att kontrollera förseelser af ifrågavarande beskaffenhet, som ofta lära förekomma och icke kunna af åklagaremagten beifras utan anmälan af enskild», samt att »ingen sådan nu mera torde vilja underkasta sig det besvär och de kostnader, som med en dylik angifvelse äro förenade, så framt de därför ej erhålla skälig vedergällning».

Föreskrifterna om åtal af förseelser mot stämpelförordningen undergingo år 1883 väsentliga förändringar. De stadganden, som dits till gällt i nämnda afseende, härröra från en tid, då ansvar ännu i allmänhet var stadgadt för enskild person, som underlåte att förse handling med stämpel till behörigt belopp. Bland dessa stadganden, hvilka medgäfvos enskilde rätt att åtala ifrågavarande slags förseelser, fans äfven följande om fördelning af böter och om åklagares rätt till desamma:

»Den, som åtalar underslef emot eller öfverträdelse af denna författning, erhåller hälften af det ådömda bötesbeloppet; hvarförutom honom alltid tillkommer hälften af den undansnillade eller för ringa erlagda stämpelafgiften. Återstoden af denna afgift, äfvensom af böterna, tillfaller Kongl. Maj:t och kronan.»

Det var således endast i det fall, att angifvaren tillika var åklagare, som någon del af böterna tillföll honom.

Skyldighet att tillse, det handlingar i vederbörlig ordning förses med stämpel, åligger numera i allmänhet kronans embets- och tjänstemän. Åtal mot dem för försummelse härutinnan skall, enligt § 48 i stämpelförordningen, anhängiggöras och utföras i den ordning, som i afseende på åtal för tjänstefel i allmänhet är föreskrifven. De fall, i hvilka enskilde äro vid ansvarspåföljd pligtiga att förse handlingar med stämpel, äro ytterst få och af ringa betydelse. Deras förseelser emot författningen skola, enligt § 49, åtalas af allmän åklagare vid allmän domstol. Gällande stämpelförordning inrymmer således icke åt enskilde rätt att åtala öfverträdelser af författningen.

Vid sådant förhållande, och då motionären icke ifrågasatt någon ändring i förordningens bestämmelser angående åtalsrätten, samt en hos vederbörande gjord angivelse till åtal icke lärer kunna vara förenad med något egentligt besvär eller några kostnader, får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion lemnas utan afseende.

Stockholm den 3 maj 1888.

På utskottets vägnar:

ER. GUST. BOSTRÖM.